

Dzisiaj - III Zjazd ZPL

Dzisiaj o godz. 10.00 w Pałacu Kultury MSW w Wilnie rozpoczyna obrady III Zjazd ZPL. Kilku delegatów wysłucha sprawozdania ZG Związku, oceni pracę struktur kierowniczych, określili swój stosunek do przemian społecznych odbywających się w republice, nakreślił program działania.

Zrzymy pomyślnych obrad.

Zrzym pół roku gazeta nasza prowadziła dyskusję „Jaki ma być ZPL?” Dzisiaj również przeprowadziła Czytelnikowi kilka przedzjazdowych wypowiedzi członków Związku.

Określić się w czasie, geografii, ekonomice

Wypowiedź Władysława MIECZKOWSKIEGO, prezesa Koła Medyków przy ZPL

W zasadzie trudno mi pozytywnie ocenić działalność ZPL — szczególnie za okres minionego roku. ZPL nie dokonało oceny wielu ważnych wydarzeń dotyczących naszej republiki i Polaków w niej zamieszkałych i nie pozwalało wielu poważnych decyzji, których od niego oczekiwano.

Na wszystkie ważne wydarzenia zachodzące na Litwie i na terenie byłego ZSRR (a było ich w tym roku, jak nigdy, dużo) Związek Polaków reagował z jedno- lub dwudniowym opóźnieniem. Poza tym stanowisko ZPL-u często brakło stanowczości, jasności i zdecydowania, szczególnie w

wypadkach, gdy chodziło o obronę interesów Polaków. Że się stało, że ZPL nie prowadził działalności rozjaśniającej na Wileńszczyźnie — nie pomagał ludziom zorientować się w zaistniałej sytuacji politycznej, która była bardzo skomplikowana. Tę sytuację wykorzystaly inne — wcale nie speszające Polaków — siły polityczne, które uwiklały mieszkańców Wileńszczyzny w referendum związkowe i mamoty ich anachronicznymi ideami komunistycznymi. I właśnie zadaniem ZPL-u było tłumaczyć ludziom, że stają się ofiarą rozgrywki politycznej. Należało razem z ludźmi zastanawiać się, co jest naprawdę korzystne dla Polaków i w jaki sposób możemy to uzyskać od władz Republiki Litewskiej.

Czego bym życzył Związkowi Polaków i sobie jako członkowi tego związku? Otóż życzylibyśmy nam określenia się w czasie, geografii i ekonomice. Określić się w czasie — to znaczy uświadomić sobie, że żyjemy w końcu XX wieku — w okresie, gdy różne rewizjonistyczne hasła się nie spraważają i działają tylko na naszą niekorzyść.

Określić się w geografii — to znaczy określić, w jakim państwie żyjemy i odseparować się od tych ludzi, którzy demonstrują ciągotki do tworzenia utopijnej polskiej republiki radzieckiej lub przyłączenia się np. do Białorusi.

Określić się w ekonomice — to znaczy nie opowiadać się przy zachowaniu kolchozów, a propagować i popierać farmerstwo, namawiać rolników Wileńszczyzny do brania ziemi, która im się słusznie należy, bo jest ziemią ich ojców.

Mam nadzieję, że kolejny zjazd Związku Polaków na Litwie ustosunkuje się pozytywnie do tych spraw. Nie ludźmy się, że ZPL jest po prostu ruchem społecznym, ZPL — to siła polityczna, która jest odpowiedzialna za dalsze losy Polaków zamieszkałych na Litwie.

Zanotowała **Lucyna DOWDO**

Za mało jesteśmy zjednoczeni

Wypowiedź Krystyny CZU-PRYŃSKIEJ, prezesa Koła ZPL Wileńskiej Szkoły Średniej im. A. Mickiewicza, nauczycielki:

— Wyznam, że istnienie naszego Koła, do którego należą uczniowie i nauczyciele szkoły polskiej, jest trochę formalne, bowiem codzienna nasza praca — to też krzewienie polskości na Wileńszczyźnie. Uczyliśmy języka polskiego, wyjeżdżaliśmy na wycieczki do miejsc sercu Polaków bliskich. Organizowaliśmy wieczorki literackie... na długo przed powstaniem Związku Polaków na Litwie. Robimy to samo również dziś. Śmieszne by

było, gdybyśmy w ramach ZPL sztucznie urządzali dodatkowe jakieś imprezy.

Niemniej uważam, że ZPL jest bardzo potrzebny przede wszystkim jako organizacja, która nas, Polaków, mieszkających na Litwie, zreszta i reprezentuje, zawiązując której stanowimy jedność i pokazują się.

Uczniowie klasy XII (nazwiska znane redakcji).

— Związek Polaków na Litwie nic dla nas nie zrobił... Nie, no wyjeżdżamy na studia do Polski, na kolonie... ale nam się też chce codziennego życia z Polakami. Wydaje mi się, że w ciągu już tylu lat istnienia Związek

powinien był znaleźć albo wynająć jakieś locum z salą, kawiarnią, czytelnia. Na pewno chętnie by z tego korzystałi ludzie różnego wieku.

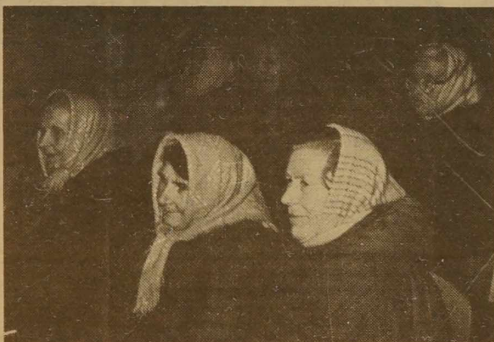
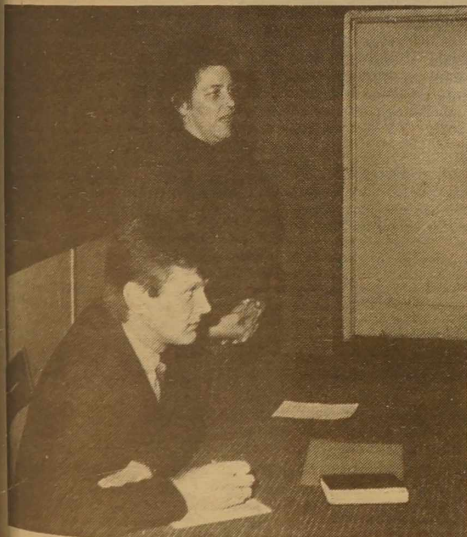
— Stuznie się uważa, iż młodzież jest pasywna, że nic nie robi. Za to winę ponosimy sami. Ale... szczerze mówiąc, nie bardzo odnajdujemy siebie w Związku. Poza tym brak nam lidera, osoby starszej, organizatora.

— W ogóle wśród nas Polaków jest wiele osób, które chcą dowodzić, ale brak chętnych do organizacji, wykonywania konkretnej pracy. Świetnym tego przykładem jest wiec zorganizowany przy Parlamencie przeciwko rozwiązaniu sołecznickiej i wileńskiej Rad rejonowych. Kiedy ludzie się dowiedzieli o nim? I ilu nas tam było? To są właśnie skutki organizacji, z powodu której, jak się wydaje, bardzo wiele tracimy.

— No i jeszcze jedno. Ciągłe się słyszy, że Związek otrzymuje książki, atlasy... O. toż my tylko stuzymy o nich i nic więcej. Rodzi się więc nieufność. A to z kolei niszczy Związek od wewnątrz.

Dlatego w przyszłości chciałoby się, aby Związek Polaków na Litwie był organizatorem, koordynatorem, organizacją, która by nas podnie reprezentowała. No i w imieniu młodzieży skromnie prosimy o jakiejś ciekawej imprezy.

Zanotowała **Aleksandra AKINCO**

Czym żyją Borskuny?

zes koła ZPL w Borskunach Marian Bujnicki. O swej działalności powiedział:

Jako prezes koła i deputowany do gminy Jawniuniskiej starałem się bronić na płaszczyźnie rejonowej interesów miejscowych Polaków. Z budżetu gminy na potrzeby koła ZPL w Jawniunach przydzieliliśmy 2 tys. rubli. Zatrudniliśmy również osobę do porządkowania i doglądania cmentarza w Leoniszkach. Utrzymujemy więz z Macierzą. Na początku br. gościć u nas senator RP Maciej Krzanowski. W ubiegłym roku uczniowie ze szkoły w Borskunach spędzili letnie wakacje w Czeszochowie, w bieżącym — w Ostroździe, w województwie olsztyńskim.

Mimo że w ciągu ostatnich lat piętrzyły się problemy związane ze zmieniającą się wciąż sytuacją polityczną i gospodarczą, staraliśmy się nie zapominać o i życiu kulturalnym w rejonie. Gościliśmy zespół artystyczny „Harfa” z Polski. W Jawniunach od kilku lat z powodzeniem działa miejscowy Zespół Po-

lskiej Pieśni „Maki Czerwone”. Rok bieżący przyniósł nam występy Teatru „Na Kresach” z Warszawy i możliwość obejrzenia sztuki „Pan Tadeusz” w realizacji artystów tego teatru.

Najbardziej niepokoi przewidziany nowy podział administracyjno — terytorialny. Rodzą się niejednoznaczne opinie również wśród mieszkańców gminy Jawniuniskiej. Podczas różnych posiedzeń i spotkań padają nieraz błędne stwierdzenia. Kiedy mówiłem w Mościskach o tym, że granice „powiatu” muszą być ściślej określone i jakie mają być — dało się słyszeć zarzut, że „jakoby chcemy rozwalić rejon”, iż „to my wymyśliłiśmy ten podział...”

Stary zarząd naszego koła w Borskunach jest rozwiązany — powiedział na zakończenie Marian Bujnicki. W przededniu III Zjazdu Polaków na Litwie mamy obrać nowego prezesa. Zastanówmy się, kto mógłby spełnić nasze oczekiwania w niełatwym i odpowiedzialnym okresie prywatyzacji i reformy rolnej.

Na sali przeważali ludzie starsi. Emeryci. Niepokoiły ich zasadnicze kwestie: czy warto brać ziemię? W jakim terminie można składać podania? Czy jest pewność, że po odzyskaniu ziemi nie przestaną wypłacać emerytury? Na te pytania starał się odpowiedzieć Czesław Grynis.

Następnie do zebranych zwrócił się Ryszard Maciejkianiec:

— Nie radzę brać kompensaty za ziemię, lecz samą ziemię... Pamiętajcie i powiedzcie swoim sąsiadom, że z dniem 31 grudnia upływa termin składania podań. Za stracony inwentarz rolny, niestety, nie przewiduje się wypłacać odszkodowania, natomiast odzyskanie „względnej działki” nie będzie mieć żadnego wpływu na emeryturę.

Deputowany przypomniał ludziom treść ustawy rządu z 29 stycznia br., na której mocy m.in. można używać w miejscach zamieszkałych przez Polaków napisów w języku ojczystym. Odpowiedział również o szerzaczach się możliwościach kształcenia np. na Białostocczyźnie — specjalistów dla wsi. Młodzież miałaby tam do wyboru wiele zawodów czeladników: cieśli, rzemieślników, remontowców samochodów, krawców, szewców, fryzjerów i in.

Alina LASSOTA
Rejon szyrwincki
NA ZDJĘCIACH: Marian Bujnicki i Irena Slemaszko; ...czy będą płacić nam emerytury?; Czesław Grynis.
Fot. W. Trumpickas

Sobotni dzień zbliżał się ku południu. Nad całą sączyła się mżawka. Ta szarość jakby przykryła domy i ludzi doń zapędzła. Puste uliczki, jak też dom Kultury w Miedziukach, gdzie miało odbyć się sprawozdawcze zebranie koła ZPL w Borskunach. — Długo oczekiwano na pierwszego gościa. Była nim 73-letnia mieszkanka Miedziuk pani Karucielowa, w przeszłości nauczycielka języka polskiego. Później przyszła pedagog Irena Slemaszko, dyrektor Państwowego Przedsiębiorstwa w Borskunach Czesław Grynis oraz przedstawicielki młodej inteligencji — Marysia Maciejkianiec i Lucyna Cisał, dziennikarka rejonowej gazety „Szyrwintka” Jadwiga Barabaszewska. Wszystkich — w koła — Marian Bujnicki. Zanim się sala wypełniła, dowiedziałam się, że w Miedziukach uczy się w

szkole 39 uczniów z polskich rodzin. W Borskunach, Mościskach, Olanach, Jawniunach, Leoniszkach i innych miejscowościach rejonu szyrwinckiego przeważają Polacy. W wymienionych wsiach tylko 20 proc. stanowią ludzie innych narodowości. Mieszkańcy rejonu nie mają problemów z językiem litewskim przynajmniej go rozumieją. Współpracują nawet z miejscową gazetą „Szyrwintka”, w której mają swoją stronę, odwierciedlającą życie polaków — „Znad Murzy”.

— Utrzymujemy też kontakty z Telewizją Litewską, redakcją audycji „Studio polskie”. Niestety „Kurier Wileński” o nas zapomniał. Rzadko lub prawie nic nie pisze o życiu Polaków w naszym rejonie, chociaż tu numerujemy i czytamy dziennik — zaczął od zarzutów pod adresem naszej gazety wystąpienie sprawozdawcze pre-

W 1992 r. ponad 20 tys. egzemplarzy „Kuriera Wileńskiego” w domach Czytelników na Litwie i poza jej granicami

Na wstępie przytaczamy fragmenty kolejnych listów naszych Czytelników złączonych do „Ankiety Przyjaciół”, którym zaobnowaliśmy „K. W.” z funduszów konta prenumeraty oraz dzięki darom pieniężnym z serca płynącym. Są one wstępującą ilustracją wieloletniego przywiązania naszych rodaków, ziomków do swojej gazety, ich treści jeszcze raz potwierdzając niezaprzeczalną prawdę, że jesteśmy sobie nadal potrzebni na dole i górze, na czasy zła i dobre.

„Prawdziwego przyjaciela można poznać tylko w biedzie — stwierdza Mieczysław Sarnacki z Kowna. — Serdecznie dziękuję za załatwienie prenumeraty „K. W.” na następny rok. Tradycyjnie, jak od bardzo wielu lat, dziennik zawita do naszego domu...”

„Jestem Polką. Niestety, nie mam nic polskiego do czytania, oprócz jedynej gazety „Kuriera Wileńskiego” — zwraca się inwalidka II grupy, otrzymująca bardzo małą emeryturę, Weronika Walskiewicz z wsi Zaczepka w rejonie wileńskim. — Mieszkam na chutorze, dookoła ciemny las, zbliża się zima i w tych smutnych chwilach tylko nasza gazeta przynosi mi wiadomości, a z nimi kontakt ze światem. Serdecznie dziękuję za jej zaprenumerowanie...”

„Jestem żołnierzem Września, chrzest bojowy otrzymałem koło Zambrowa, mam medal „Za udział w wojnie obronnej 1939” — pisze Feliks Kurowski z Woronowa (obwód grodzieński, Białoruś). — Z powodu małej emerytury nie jestem w stanie zaprenumerować „K. W.”. Proszę skorzystać z zapowiedzianej przez redakcję możliwości zaobnowienia dziennika dla „starych wiarusów...”

„W „K. W.” zawsze z zainteresowaniem czytam o kościółkach, o rodakach mieszkających na Litwie i na całym świecie — komunikuje Maria Kuberska, mieszkająca w Kazachstanie — wieś Zielony Gaj, rejon czkałowski, obwód kokczetański. — Choć gazeta dochodzi do mnie z wielkim opóźnieniem, czekam na nią, jak na listy od rodzonych dzieci. Po otrzymaniu kolejnego numeru, od razu siadam i czytam. Gdy znajduję cokolwiek ciekawego, idę do sąsiadów i im czytam, czynię to również podczas wspólnej modlitwy. Jestem emerytką, otrzymuję 101 rb., mam 68 lat i słabe zdrowie. Będę bardzo wdzięczna za załatwienie prenumeraty...”

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY WSZYSTKIM NASZYM PRENUMERATOROM, PRZYJACIOŁOM I SYMPATYKOM ZA WSPARCIE I POMOC. OD PONIEDZIAŁKU, 16 GRUDNIA BR., MOŻNA ZAABNOWAĆ NASZ DZIENNIK NA LUTY I DO KOŃCA ROKU.

FUNDUSZE KONTA PRENUMERATY NADAŁ SĄ DO DYSPOZYCJI. FOD TELEFONAMI: 42-72-70, 42-69-63 — PRZYJMOWANE SĄ ZGŁOSZENIA LUB MOŻNA ZGŁOSIĆ NAZWISKA I ADRESY OSOB. POTRZĘBUJĄCYCH POMOCY MATERIALNEJ W ZAPRENUMEROWANIU „K. W.”.

„Przesyłamy serdeczne dziękczynienia za pomoc w zaobnowieniu „K. W.” i życzymy wszystkim jego dziennikarzom zdrowia oraz powodzenia w trudnej, ale honorowej pracy” — czytamy w liście nadesłanym przez Weronikę Masel i Janinę Grynkiewicz z internatu w Antowilach w rejonie wileńskim.

„Jako żołnierz Armii Krajowej Okręgu Wileńskiego zostałem zesłany do pracy w kopalniach Workuty — pisze Antoni Sawicki z Nowej Wilejki. — Jestem inwalidą II grupy i obecnie mam materialne trudności z zaprenumerowaniem „K. W.”, który systematycznie czytam...”

„Nie wiem, jak się mam odwdziżyć za zaobnowienie „K. W.”? — zapytuje Jadwiga Matul z m. Ekabrilė Ceimnieku na Litwie. — Gdybym była bliżej Was, to może pomogłabym w jakiejś robocie. A w mojej sytuacji pozostaje tylko z całego serca podziękować za załatwienie prenumeraty. Niech Bóg Wam pomaga w pracy i Matka Boska Ostrobramska ma w swojej opiece...”

Wszystkim, którzy się zwrócili do redakcji o pomoc oraz tym, których nazwiska i adresy listownie lub telefonicznie podali nasi Czytelnicy, załatwiliśmy prenumeratę „K. W.” na

następny rok. Jeszcze raz serdecznie dziękujemy Wam, kochani, za współdziałanie i stały kontakt, który potrzebny jest nam tak powietrze i na którego stałe utrzymywanie bardzo liczymy. Do tego gorąco zapraszamy.

Słowa naszej szczerzej wdzięczności kierujemy do wszystkich autorów za przekazane honoraria na prenumeratę oraz do ofiarodawców, których grono m.in. uzupełnił: wianisne — Halina Szydłowska i Stanisław Tublewicz, Barbara Miszelka i Romuald Koział z Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego, nasz Czytelnik K. (imię i nazwisko znane redakcji) z Puław.

Jesteśmy pełni uznania i szacunku

rodzinom, starcom, ludziom niezamianym, nie mającym materialnych możliwości załatwić prenumeratę w związku z jej wysokimi kosztami.

Drodzy Przyjaciele! Nie krapkę się zgłaszacie się sami i zgłaszacie nowe nazwiska pod wskazanymi telefonami:

42-72-70, 42-69-63.

Zwracać się mogą wszyscy, niezależnie od miejsca zamieszkania. Kademu zaobnowimy nasz dziennik.

Tych, którzy mając załatwioną prenumeratę nie będą regularnie lub ogółem otrzymywali „Kuriera Wileńskiego” od nowego roku lub od końca 1992 r., prosimy zawiadomić tym redakcję: tel. 42-72-70.

Jeszcze raz przypominamy, wszyscy chętni mogą zaobnowić nasz dziennik od 16 grudnia br. luty i do końca roku nie tylko pocztach, w oddziałach łączności, też (w dniach pracy, od godz. 9 do w biurze „K. W.” przy ul. Subocz oraz zwracając się bezpośrednio siedziby naszej gazety w Domu Wsi: al. Laiswes 60, 12 piętro, pok. nr 1217, tel. 42-72-70. Zawiadawiamy o faktach, gdy poczty odmawiają łatwiania prenumeraty.

NA ZDNECIACH: nasze pomocnicze podzaj „Prenumerata-92” — Ewa Urkaziene (u góry) i Donata Obaczene.

Fot. W. Ch...

Jak będziemy pisali imiona i nazwiska Polaków na Litwie w dowodach osobistych

Państwowa Komisja Języka Litewskiego przygotowała i 28 marca 1991 r. zatwierdziła zasady pisowni imion i nazwisk Polaków zamieszkających na Litwie w dowodach osobistych obywatela Republiki Litewskiej. Przygotowano je z uwzględnieniem uchwały Rady Najwyższej Republiki Litewskiej z 31 stycznia 1991 r. o pisowni imion i nazwisk w dowodach osobistych obywatela Republiki Litewskiej. W myśl tej uchwały, imiona i nazwiska Polaków zamieszkających na Litwie mają być wpisywane zgodnie z piśmiennictwem języka litewskiego według litewskich wpisów posiadanych w dowodach osobistych lub innych dokumentach tożsamości, na których podstawie wydaje się dowód osobisty. Reguły zatwierdzone przez komisję stosuje się w wypadkach, gdy dowód osobisty

obywatela Republiki Litewskiej jest wydawany na podstawie dokumentów, w których nie ma wpisów litewskich.

Zasady składają się z dwóch części. W pierwszej podaje się litewskie odpowiedniki piśmiennictwa języka polskiego. Zgodnie ze wskazaną uchwałą Rady Najwyższej równorzędnie podaje się dwie formy polskich imion i nazwisk: nieugrammatycznioną (bez końcówek litewskich) i ugrammatycznioną (z końcówkami litewskimi) — obywatel może wybrać jedną z nich, na przykład:

Wąsowicz — Vonsovič, Vonsovicius;
Dębski — Dėmbskis, Dėmbskis.

Dalej podaje się poszczególne reguły do pierwszej części.

Polskie u i przekształca się po litewsku w i:

Wybicki — Vībicki, Vībickis;

Henryk — Henrik, Henričkas;

Władysław — Vladislav, Vladislavas;

Znak miękkości i przed e, e nie piszemy:

Dziekiwicz — Dzekevič, Dzekevičius;

Mieczysław — Mečislav, Mečislavas.

W polskich imionach i nazwiskach j przed spółgłoskami przekształca się w i:

Ajdukowicz — Aidukovič, Aidukovičius;

Domejko — Domeiko, Domeička.

Spółgłoskę twardej i w języku litewskim odpowiada i:

Paweł — Pavel, Pavelas;

Łęcki — Lencki, Lenckis.

Odpowiednikiem miękkiej spółgłoski l w języku polskim przed a, e, o, u jest litewskie li:

Grzela — Gėzlia, Gėzlia;

Lubecki — Liubecki, Liubeckis.

Polskim połączeniem spółgłosek cz i sz odpowiadają litewskie č i š:

Czestaw — Česlav, Česlavas;

Czernecki — Černecki, Černečkas;

Szejnicki — Šeinicki, Šeinickis;

Szymon — Šimon, Šimonas.

Połączenie spółgłosek rz po ch, k, p, t przekształca się w literę š, a w wszystkich innych wypadkach — ž:

Krzywicki — Kšivicki, Kšivickis;

Przemysław — Pšemislav, Pšemislavas;

Rtecki — Žeckis, Žeckis;

Grzegorz — Gėgėž, Gėgėžas.

W drugiej części zasad przygotowanych przez komisję przedstawia się reguły stosowania litewskich końcówek w imionach i nazwiskach polskich. Oto niektóre z nich.

Końcówki -ijus używamy w nazwiskach, kończących się na č oraz imionach i na-

zwiskach, kończących się j:

Wąsowicz — Vonsovič, Vonsovicius;

Mikłaszewicz — Miklaševičius;

Andrzej — Andriėjus, Końcówka nazwiskich -o zamienia się w -us;

Moniuszko — Moniūška, Matejko — Mateika.

Nazwiska kobiet podaje się z końcówką -o:

Surwiłło — Survilė, Piórko — Piurko.

Końcówka -y w imionach i nazwiskach mężczyźni twardej spółgłosce kształca się w -as:

Ksawery — Ksavėras, Wajny — Vainas;

lecz Jerzy — Jėziš.

Zasady pisowni przygotowane i zatwierdzone przez Państwową Komisję Języka Litewskiego zostały wydane do druku paszportowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i do druku Ministerstwa Sprawiedliwości.

Arturas JUDVIČIUS konsultant

26

WILNO

9.00 - Wiadomości. 9.15 - Kuzniec niedzielnego. 9.45 - Sopot...

MOSKWA I

8.00 - Sport dla wszystkich. 8.30 - SPT. 8.45 - Ciągłenki...

MOSKWA II

8.05 - Gimnastyka. 8.15 - Maraton telewizyjny. Dzień...

PONIEDZIAŁEK, 16 GRUDNIA

WILNO

16.35 - Lekcja angielskiego. 17.00 - Program CNN. 18.00 - Wiadomości...

MOSKWA I

8.30 - Poranek. 9.00 - Kreskowska. 9.20 - Premiera TV...

12.00 - TSN. 12.10 - TV filmy dok. 12.45 - Ogólnorosyjski konkurs piosenki...

MOSKWA II

8.00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Czas ludzi interesu. 9.15 - Język włoski. 9.45 - Magazyn "Telesko"...

WTOREK, 17 GRUDNIA

WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Nasz elementarz...

MOSKWA I

6.30 - Poranek. 9.05 - Premiera TV filmu fab. "W tym zamku straszą upiory, szefie"...

MOSKWA II

8.00 - Gimnastyka poranna. 8.20 - Kreskowska. 8.30 - Język francuski...

- Koncert. 13.25 - TV film dok. 14.20 - Pieśń A. Kolosowa. 17.00 - Klub podróżników...

ŚRODA, 18 GRUDNIA

WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Ziemia rodzina. 9.10 - Nasz język...

MOSKWA I

6.30 - Poranek. 9.05 - Premiera TV filmu fab. "Dom na piasku"...

MOSKWA II

8.00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Kreskowska. 8.35 - Język niemiecki. 9.05 - Język niemiecki...

CZWARTEK, 19 GRUDNIA

WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Nasz elementarz...

Wiadomości popołudniowe. (ros.). 19.00 - Studio polskie. 19.10 - Poł godziny da partii...

MOSKWA I

6.30 - Poranek. 9.00 - Kreskowska. 9.10 - Premiera TV filmu fab. "Oto znowu Nasreddin"...

MOSKWA II

8.00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Kreskowska. 8.30 - Język hiszpański. 9.00 - Język hiszpański...

PIĄTEK, 20 GRUDNIA

WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Mówią Baitowie. 8.30 - Koncert...

MOSKWA I

6.30 - Poranek. 9.05 - Kreskowska. 9.25 - "do lat szesnastu i więcej. 10.10 - Zaproszenie do muzyki..."

MOSKWA II 8.00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Czas ludzi interesu. 9.15 - Język angielski. 9.45 - Język angielski...

SOBOTA, 21 GRUDNIA

WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Program dla dzieci. 9.10 - Ziemia kłajpedzka...

MOSKWA I

6.30 - Film n-p. 7.00 - Gimnastyka rytmiczna. 7.30 - Sobotni poranek człowieka interesu. 8.30 - TSN. 8.45 - Kreskowska. 9.05 - Darowujemy muzykę...

MOSKWA II

8.00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Kreskowska. 8.30 - Telewizyjna "Nauka literacka". 9.00 - Przeglad koszykarski NBA...

Rocznice tygodnia

Przed 130 laty, 16 grudnia 1861 r. zmarł **Karol Lipiński** (ur. 1790), polski kompozytor i skrzypak wirtuoz (wyprzedzający z N. Paganinim).

17 grudnia przypada: 70 rocznica śmierci **Gabriele Zapolskiej** (1827-1921), polskiej dramatisarce, powieściopisarki i nowelistki;

110 rocznica urodzin **Mieczysława Orłowicza** (1881-1959), człowieka działacza turystyki i krajoznawstwa w Polsce;

125 rocznica urodzin **Kazysa Grinusa** (1866-1950), litewskiego działacza społecznego i państwowego;

140 rocznica śmierci **Feliksa Rymkiewicza** (1784-1851), lekarza, terapeuty, profesora Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, autora wielu prac na temat różnych schorzeń.

18 grudnia 1851 r. urodził się **Mikołaj Reichman** (zm. 1918), lekarz, jeden z pionierów gastrologii w Polsce.

18 grudnia 1856 r. urodził się **Joseph Thomson** (zm. 1940), fizyk angielski, twórca podstaw nauki o budowie materii i struktury elektryczności, odkrywca elektronu, laureat Nagrody Nobla.

Przed 250 laty, 19 grudnia 1741 r. zmarł **Vitus Bering** (ur. 1680), żeglarz duński w służbie rosyjskiej, odkrywca brzegów Alaski i wysp Aluty, badacz Syberii.

21 grudnia 1796 r. urodził się **Tomasz Zan** (zm. 1855), poeta, współzłożyciel Filomatów, przywódca Promienistych, prezydent Filomatów.

Przed 100 laty, 21 grudnia 1891 r. urodził się **Leonard Podhorski-Okolów** (zm. 1957), poeta, tłumacz, badacz życia i twórczości A. Mickiewicza.

Przed 130 laty, 22 grudnia 1861 r. urodził się **Zenon Przesmycki** (zm. 1944), krytyk literacki, poeta i tłumacz, teoretyk symbolizmu, „odkrywca”, wydawca i komentator utworów C. K. Norwida.

22 grudnia - początek astronomicznej zimy.

22 grudnia 1990 r. nastąpiło zaprzysiężenie Lecha Wałęsy na urząd prezydenta RP.

Telewizja Polska

NIEDZIELA, 15 GRUDNIA

8.55 - Program dnia. 9.00 - „Tydzień”. 10.00 - Teleranek. 11.00 - Język angielski dla dzieci. 11.05 - „Spit Macphee”. Serial prod. australijskiej. 11.30 - „Świat odkrywany” (I) - serial przyrodniczy prod. amerykańskiej. 12.20 - Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi. 12.45 - Telewizyjny koncert życzeń. 13.15 - „Armie świata” - szkolenie w armii amerykańskiej. 13.40 - Transmisja uroczystości odsłonięcia pomnika ku czci górników kopalni „Wujek”. 16.30 - „Telewizjer”. 16.55 - Telewizyjny Teatr Rozmaitości. Ron Hurt „Stolik na 5 osób”. 18.00 - „Na cenzurowanym”. Cz. 1. 18.15 - Telexpress. 18.35 - „Na cenzurowanym”. Cz. 2. 19.10 - „Synowie i córki” - serial prod. USA. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Rzyzykant” (8) - serial prod. ang. 22.00 - Sportowa niedziela. 22.00 - „7 dni i świat”. 22.50 - Republika - obywatel Cz. 2. 23.50 - Wiadomości wieczorne.

WTOREK, 17 GRUDNIA

8.00 - Wiadomości poranne. 11.00 - „Lalka” (5) - serial TP. 12.50 - Wiadomości. 13.00 - 17.00 - Telewizja edukacyjna. 17.00 - Studio 7 proponuje. 17.15 - Dla dzieci: „Tik-Tak”. 18.05 - Język angielski dla dzieci. 18.15 - Telexpress. 18.35 - „Narodzinny firmy”. 19.00 - „Familijny album”. 19.20 - W Sejmie i Senacie. 19.35 - „Królik Bugs przedstawia”. 20.00 - „Wywiad tygodnia”. 20.10 - Dobranoc. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Chiny - moja rozpacz” - film dok. 22.35 - „ABC ekonomii”. 22.50 - Listy o gospodarce. 23.20 - „New York, New York”. 23.50 - Wiadomości wieczorne. 0.10 - Giełda pracy - giełda szans. 0.35 - Poezja na dobranoc. 0.40 - Serwis BBC.

ŚRODA, 18 GRUDNIA

11.05 - „Dynastia” - serial prod. USA. 12.50 - Wiadomości. 13.00-17.00 - Telewizja edukacyjna. 17.00 - Studio 7 proponuje. 17.15 - Dla młodych widzów: „Wychowawca” (16) - serial prod. USA. 17.40 - „Trzy, cztery... start”. 18.15 - Telexpress. 18.35 - „Tańczyć Gershwiną” - impresja baletowa. 18.55 - Klinika zdrowego człowieka. 19.15 - „Świat w oczach Lema”. 19.30 - Encyklopedia II wojny światowej. 19.55 - „Zielona linia” - program redakcji rolnej. 20.15 - Dobranoc. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Dynastia” - serial prod. USA. 22.05 - „ABC ekonomii”. 22.20 - Studio „Temat”. 22.50 - „Inne kino”. 23.50 - Wiadomości wieczorne. 0.10 - „Lenin na dobranoc”. 0.20 - Serwis BBC.

CZWARTEK, 19 GRUDNIA

11.00 - „Szpieg doskonaly” (I) - serial sens. prod. ang. 11.55 - „Po sześćdziesiątce” - magazyn dla wszystkich. 12.50 - Wiadomości. 13.00-17.00 - Telewizja edukacyjna. 17.00 - Studio 7 proponuje. 17.15 - Dla młodych widzów: „Kwant”. 18.15 - Telexpress. 18.35 - „Telemuzak”. 19.05 - Laboratorium:

Zarząd Miasta Łódź

INFORMUJE, IZ FIRMY ŁÓDZKIE CHCIAŁYBY NAWIĄZAĆ

współpracę z firmami litewskimi

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do współpracy.

Oferty prosimy kierować na adres: **Biuro Inwestycji Zagranicznych Prywatyzacji Promocji Gospodarczej m. Łódź, ul. Piotrkowska 104, 90-926, Łódź, Polska. Tel. polski: 32-11-80, 37-13-13, kontakt w Wilnie: SKP im. W. Syrokomli 23-42-73 lub 42-79-04.**

PONIEDZIAŁEK, 16 GRUDNIA

14.25 - Wiadomości. 14.35 - 17.00 - Telewizja edukacyjna. 17.00 - Studio 7 proponuje. 17.15 - LUZ - program nastolatków. 18.15 - Telexpress. 18.35 - „Rokendroler”. 18.55 - Sportowy hit. 19.05 - „Kraje, narody, wydarzenia”. 19.45 - „Alf” - serial prod. USA. 20.15 - Dobranoc. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - Teatr Telewizji - Gabriela Zapolska: „Skiz”. 22.40 - „ABC ekonomii”. 22.45 - Elżbieta Europy - program publicystyczny. 23.10 - Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej. 24.00 - Wiadomości wieczorne. 0.10 - „Lenin na dobranoc”. 0.30 - Serwis BBC.

PIĄTEK, 20 GRUDNIA

11.00 - „Bill Cosby Show” - serial prod. USA. 12.50 - Wiadomości. 13.00-17.00 - Telewizja edukacyjna. 17.00 - Studio 7 proponuje. 17.15 - Dla najmłodszych: „Cuchcja”. 18.05 -

SOBOTA, 21 GRUDNIA

8.55 - Program dnia. 9.00 - Wiadomości poranne. 9.10 - „Rynek - Agro”. 9.40 - Wiadomości. 10.00 - „Ziarno”. 10.15 - „5-10-15” - program dla i młodzieży. 11.25 - Język angielski dla dzieci. 11.30 - „Jedynka” - magazyn reklamowy. 11.35 - Wojskowy magazyn wydawniczy. 12.20 - „Szkola pod zegarem”. 12.50 - Wiadomości. 13.00 - Wędrówki dalekie i bliskie. 13.40 - „My i świat”. 14.00 - „Siódemka” w „Jedynce”. 15.00 - „Rodzina rodzinie”. 15.15 - Walt Disney przedstawia: „Z archiwum Teatru Telewizyjnego”. 15.30 - Ferdynand Bruckner - „Kwiaty Królowa Anglii” (cz. 2). 16.00 - Katolicki magazyn religijny. 18.15 - Telexpress - „Butik”. 19.05 - „Wielki detektyw” - serial prod. USA. 19.25 - „Detektyw w sutannie”. 19.50 - „Kryminaly”. 20.30 - Dobranoc. 20.30 - Wiadomości. 21.00 - „Polskie Zoo”. 21.10 - „Spotkanie” (2 - ostatni) - film fab. prod. USA. 23.30 - Sportowa sobota. 23.35 - Wiadomości wieczorne. 23.50 - Magazyn kulturalny. 0.35 - „Siódemka” - film prod.

Rozrywki umysłowe

Krzyżówka

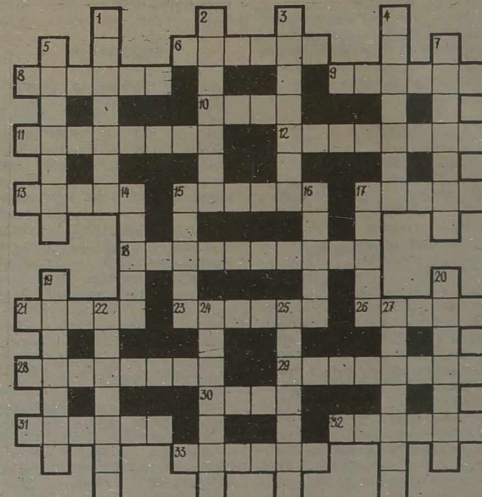
POZIOMO: 6 - zawór; 8 - dantna, okup; 9 - płetro widowin kinowej; 10 - dawniej statek; 11 - skrzynia do przechowywania kosztowności; 12 - zmniejszenie, zniżenie, ograniczenie; 13 - pismem uznanie długu; 15 - odmiana zająca; 17 - prawy dopływ Dunaju; 18 - poziomy układ belek między kondygnacjami; 21 - jon o ładunku ujemnym; 23 - roślina oleista; 26 - pierwiastek chemiczny; 28 - odwzajemnienie wizyty; 29 - sądowo - lekarskie oględziny zwłok; 30 - urok, powab; 31 - ogrodzenie; 32 - mazgaj, beksa; 33 - mocne ciemne piwo.

PIONOWO: 1 - rodzaj wieszadła na odzież; 2 - rzemieślnik wyrabiający naczynia klepowe; 3 - pierwotny piec hutniczy; 4 - dęty; 5 - instrument muzyczny; 6 - region w Polsce; 7 - część trasy kolarskiej wiodąca w górę; 14 - francuski aktor filmowy; 15 - roślina warzywna; 16 - naszyjnik z pereł albo drogich kamieni; 17 - w cyrku; 19 - przodek, pradziad; 20 - zbawca, wybawiciel; 22 - kurator; 24 - bez uprawnień i kwalifikacji leczący ludzi; 25 - ples myśliwski przynoszący postrozoną zwierzynę; 27 - dzwignia handlu.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 7 GRUDNIA

Poziomo: różnica, basta, gusła, chłopka, Kalla, miłaka, stajnia, remiz, „Skra”, Kreglicka, tonga, uszak, wariograf, olej, szan, trzepak, Tudor, nenia, infamis, kitka, wakat, strzyga.

Pionowo: reces, zółna, żupan, agama, wstawka, bakarat, Salomon, apaszka, torus, Jagna, inia, skraj, orgie, gracia, kiur, Ursynów, zrynek, kontakt, wendeta, trias, Zefir, pumpy, kusza.

Nasz adres: 2019, Wilno, al. Lalswes 60. Indeks 67218

Cena 40 kop. Zam. 1030 Nr. rekracji - 322. Drukarnia przedsiębiorstwa „Spauda”

TELEFONY: Redaktor - 42-79-01, zastępcy redaktora - 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny - 42-79-49, sekretariat - 42-79-50.

Działy: państwa i samorządu terenowego - 42-78-63, ekonomiczny - 42-78-54, etyki, rodziny i prawa - 42-79-64, szkolnictwa i młodzieży - 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego - 42-78-81, życia wsi - 42-79-68, 42-78-90, stołeczny org aktualności - 42-79-77, handlu, usług i komunikacji - 42-79-56, literatury i sztuki - 42-79-88, felletonów i sportu - 42-90-63, listów - 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny - 42-72-70.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń reklam - ul. Subocz 1 (od południa) czynne od 9.00 do 17.00 w dni pracy. Tel.: 62-66-04.

PILNE ogłoszenia są przyjmowane redakcji, al. Lalswes 60, 12 piętro, pokój nr 1212, tel. 42-69-63.

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.